

บทที่ 3

ปัญหาทางศีลธรรม จริยธรรม และสังคม

การตั้งครรภ์แทนกับปัญหาทางศีลธรรม

1. การตั้งครรภ์แทนเป็นการกระทำที่ขัดต่อศีลธรรมหรือไม่

เป็นที่ถกเถียงกันมากกว่าการตั้งครรภ์แทนเป็นการกระทำที่ผิดจริยธรรม หรือเป็นการกระทำที่ขัดต่อศีลธรรมหรือไม่ ซึ่งในแต่ละศาสนาก็มีแนวคิดแตกต่างกันไป

ศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิกถือว่าการผสมเทียมเป็นเรื่องผิดธรรมชาติ ผิดศีลธรรม เพราะการให้กำเนิดบุตรเป็นเรื่องส่วนตัวของคู่สมรส ใครจะมายุ่งเกี่ยวไม่ได้ พระสันตปาปา จอห์น ปอลที่ 2 ทรงประกาศว่าวิธีการให้กำเนิดบุตรโดยกรรมวิธีผิดไปจากธรรมชาติ (artificial procreation) ที่แพร่หลายอยู่ในปัจจุบันนั้น เป็นการฝ่าฝืนสิทธิของมนุษย์ และกฎเกณฑ์ของพระเจ้าทั้งสิ้น นอกจากนี้พระสันตปาปา Pius ที่ 12 ตรัสในการประชุมแพทยนานาชาติที่กรุงโรมเมื่อ พ.ศ. 2492 สรุปว่าการทำผสมเทียมถือเป็นบาปอย่างยิ่ง และตรัสห้ามการทำผสมเทียมในหลอดทดลองไว้ด้วย สำหรับนิกายโปรแตสแตนต์ก็ไม่คัดค้านเด็ดขาดเหมือนนิกายโรมันคาทอลิก

วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์, "การรับจ้างตั้งครรภ์กับกฎหมาย," คลินิก

สำหรับศาสนาฮิว โดยหลักการเดิมถือว่าการแต่งงานในหมู่พี่น้อง การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง และการได้รับน้ำเชื้อจากชายอื่นที่มีใช้สามีเป็นบาป แต่โดยทั่วไปในขณะนี้มีทั้งการคัดค้านและวางเฉย ไม่ประณามการผสมเทียมเต็มที่อย่างนิกายโรมันคาทอลิก

ศาสนาอิสลาม ถือว่าการฉีดเชื้ออสุจิที่ไม่ใช่ของสามีเข้าไปในมดลูก มีผลเช่นเดียวกับการมีชู้ ถือเป็นบาปซึ่งมีโทษถึงตายตามกฎหมายอิสลาม²

สำหรับศาสนาพุทธ ไม่มีข้อห้ามในทางศีลธรรมแต่อย่างใดในเรื่องของการรับจ้างตั้งครรภ์ แต่ในแง่ของการผสมเทียมนอกครรภ์นั้น เมื่ออสุจิและไข่ผสมกันจนเกิดการปฏิสนธิเป็นตัวอ่อนแล้ว ทางพุทธศาสนาถือว่าชีวิตมนุษย์ได้เริ่มต้นแล้ว ซึ่งแนวความคิดนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิกเช่นกัน ดังนั้นการทำลายตัวอ่อน หรือการนำตัวอ่อนไปทำการทดลอง โดยมีได้ย้ายเข้าไปฝังในมดลูก จึงเป็นบาปในทางศาสนา³

กล่าวโดยสรุปก็คือ ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามค่อนข้างชัดเจนว่าไม่เห็นด้วยกับการกระทำเช่นนี้ เหตุผลเพราะศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามมองภาพรวมว่า ทุกอย่างขึ้นอยู่กับความคิดเรื่องพระเจ้า อะไรก็แล้วแต่ถ้าผิดไปจากธรรมชาติก็ถือว่ากำลังทำผิดความประสงค์ของพระเจ้า เพราะฉะนั้นหญิงที่ตั้งครรภ์เองไม่ได้ ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามคิดว่า ที่หญิงนั้นตั้งครรภ์เองไม่ได้ ก็เป็นความประสงค์ของพระเจ้า ถ้ามีการเฝินทำไป คือเฝินธรรมชาติ ธรรมชาติคือหญิงคนไหนจะเป็นแม่คนนั้นต้องตั้งครรภ์เอง อะไรก็แล้วแต่ที่ขัดต่อธรรมชาติก็ถือ

² เรื่องเดียวกัน

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 910-911.

ว่าขัดต่อหลักศาสนา เพราะขัดต่อความประสงค์ของพระเจ้า^๕

ส่วนทางศาสนาพุทธไม่ขัดว่ารับได้หรือไม่ได้ ความต่างระหว่างศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลามก็คือ ศาสนาพุทธไม่ได้พูดถึงเรื่องของพระเจ้า เพราะฉะนั้นไม่สามารถพูดได้ว่าศาสนาพุทธปฏิเสธหรือไม่ปฏิเสธ พุทธตรง ๆ ก็คือ ศาสนาพุทธยังไม่ได้ปิดทางเสียทีเดียวว่าสิ่งนี้ผิดหรือไม่ผิดตามหลักศาสนาพุทธ ต่างจากศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามซึ่งเป็นเรื่องที่มีผิดอย่างเห็นได้ชัด ทางสำนักวาติกันมีแถลงการณ์ชัดเจนว่าไม่เห็นด้วยกับเรื่องเหล่านี้ อันที่จริงในทางศาสนาคริสต์ แม้แต่การผสมเทียม การทำหมัน การคุมกำเนิด ฯลฯ ทุกอย่างผิดหมด ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเคร่งครัดถึงขนาดที่ถือว่าการที่ชาวคริสต์จะมีความสัมพันธ์ทางเพศกัน ถ้าไม่ได้เป็นไปเพื่อการมีลูกถือว่าเป็นความผิด^๖

ดังนั้น ในประเด็นที่ว่าศาสนาพุทธยอมรับการตั้งครรภ์แทนได้หรือไม่ ถ้ามองศาสนาต่าง ๆ ดูเหมือนว่าศาสนาพุทธเปิดช่องให้ทำได้ถ้ามีเหตุผลเพียงพอ

ในทางปรัชญาเวลาที่มีการถกเถียงกันในเรื่องการตั้งครรภ์แทน มีนักปรัชญากลุ่มหนึ่งที่เรียกว่าพวกเสรีนิยมมีความคิดว่า อะไรก็แล้วแต่ที่มนุษย์จะทำในสังคม ถ้าไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และเกิดจากความสมัครใจของทั้งสองฝ่าย ก็คิดว่าสิ่งนั้นสามารถทำได้ในสังคม กฎหมายก็ไม่ควรปิดกั้น^๗

^๕ สัมภาษณ์ ผศ.ดร.สมภาร พรหมทา อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 24 มกราคม 2540.

^๖ เรื่องเดียวกัน

^๗ เรื่องเดียวกัน

มีคนกล่าวว่าเสรีนิยมกับศาสนาพุทธมีความคิดใกล้เคียงกันเมื่อเปรียบเทียบกับศาสนาอื่น กล่าวคือ ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่ให้เสรีภาพในทางสังคมว่าอะไรก็แล้วแต่ถ้าเกิดจากความยินยอม เกิดจากการให้ข้อมูลอย่างละเอียดถี่ถ้วน และทุกฝ่ายตกลงยินยอม ถ้าสิ่งนั้นไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน ศาสนาพุทธก็ยอมได้ จะเห็นได้ว่าศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่ให้แต่ละคนเลือกเองว่าอะไรเหมาะสม ถ้าไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน การเลือกนั้นเป็นการเลือกอย่างได้ข้อมูลครบและเป็นผู้ใหญ่ ศาสนาพุทธก็ค่อนข้างจะเปิดทางให้⁷

นอกจากนี้ชาวพุทธหลายคนก็ยอมรับการตั้งครุฑแทนได้ โดยมีเงื่อนไขว่า

1. การตั้งครุฑแทนไม้ค้ำรองออกมาในรูปของธุรกิจ คือการว่าจ้างให้ตั้งครุฑแทน
2. เกิดจากความเมตตาสงสารของคนที่ทำหน้าที่อัมครุฑแทน คือสงสารคนที่ไม่มียูก

และเหตุผลสำคัญที่คนค่อนข้างยอมรับเรื่องนี้เพราะเป็นการให้ชีวิต ไม่ใช่การทำให้อาย ซึ่งแตกต่างจากการทำแท้งที่เป็นการทำลายชีวิต แต่การตั้งครุฑแทนเป็นเรื่องของการให้ชีวิต เพราะฉะนั้นคนน่าจะยอมรับได้มากกว่า⁸

อย่างไรก็ตาม สำหรับกรณีการตั้งครุฑแทนโดยใช้เชื้ออสุจิหรือไข่ของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือใช้เซลล์สืบพันธุ์ (เชื้ออสุจิและไข่) ของผู้บริจาค

⁷ เรื่องเดียวกัน

⁸ เรื่องเดียวกัน

น้ำหนักในการยอมรับทางศาสนาจะอ่อนลง เวลาศานามองเรื่องครอบครัว ความเกี่ยวโยงระหว่างครอบครัวควรมีบางอย่างเกี่ยวโยงกันบ้าง คือ ถ้าไม่ได้ อัครธรรม์เองก็ควรเป็นเจ้าของไข่ ดังนั้น ในกรณีที่คุณสามีภริยาไม่มีความเกี่ยวข้อง ทางพันธุกรรมใด ๆ กับเด็กเลยก็ควรที่จะใช้วิธีรับบุตรบุญธรรมดีกว่า ซึ่งศาสนา ทุกศาสนาไม่ปฏิเสธเรื่องการรับบุตรบุญธรรม ศาสนาก็อาจมองย้อนได้ว่า เมื่อมี วิธีเลือกเช่นนี้ทำไมไม่ไปรับบุตรบุญธรรมมาเลี้ยง ดังนั้น ทุกครั้งที่เกิดกรณีพิเศษ (เช่น กรณีที่คุณสมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีเชื้อฮุจหรือไข่ หรือไม่มีทั้งเชื้อฮุจและไข่ เลยทั้งคู่) น้ำหนักในการจูงใจให้แต่ละศาสนาเห็นว่าน่าเห็นใจจะค่อย ๆ อ่อนลง^๑

นอกจากนี้การตั้งครรรค์แทนโดยใช้เชื้อฮุจหรือไข่ของคุณสมรสฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามมักนิยามว่าผิดศีลธรรม ในแง่ว่าเป็นการ ที่ฝ่ายชายไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงอื่น หรือฝ่ายหญิงไปมีความสัมพันธ์ทาง เพศกับชายอื่น แม้ว่าความสัมพันธ์ทางเพศจะไม่ได้เกิดขึ้นโดยวิธีธรรมชาติก็ตาม นั่นคือศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามถือว่าการมีชู้ แม้ว่าจะไม่ได้มีการร่วม- ประเวณีกันจริง ๆ แต่ศาสนาพุทธไม่ได้คิดว่าเป็นการมีชู้ เพราะการมีชู้ต้องเกิด จากการร่วมประเวณีตามธรรมชาติ^{๑๐}

ในความเห็นส่วนตัวของผศ.ดร.สมภาร พรหมทา เห็นว่าการตั้งครรรค์ แทนไม่ว่าจะใช้เชื้อฮุจหรือไข่ของใคร ล้วนแต่ไม่ขัดต่อศีลธรรมทั้งสิ้น แต่ในแง่ ของสังคมแล้วไม่เห็นด้วย เพราะอาจมีผลบางอย่างซึ่งถ้าอนุญาตแล้วจะมีโทษใน เชิงสังคมมากกว่าผลดี ฉะนั้น แม้ว่าการตั้งครรรค์แทนโดยใช้เชื้อฮุจหรือไข่ของ คุณสมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือใช้เซลล์สืบพันธุ์ (เชื้อฮุจและไข่) ของผู้บริจาคจะไม่

^๑ เรื่องเดียวกัน

^{๑๐} เรื่องเดียวกัน

ขัดต่อศีลธรรม แต่ยอมรับไม่ได้ด้วยเหตุผลอื่นที่ไม่ใช่เหตุผลทางศีลธรรม¹¹

2. กรณีคนโสดหรือพวกรักร่วมเพศให้บุคคลอื่นตั้งครรภ์แทนจะขัดต่อศีลธรรมหรือไม่

ในกรณีที่บุคคลที่มีสุขภาพสมบูรณ์ แต่ไม่ประสงค์ที่จะอยู่กินฉันสามีภริยากับเพศตรงข้าม เช่น คนโสด หรือพวกรักร่วมเพศ (homosexual) แต่ประสงค์ที่จะมีบุตร แล้วจะให้บุคคลอื่นตั้งครรภ์แทน ทุกศาสนาจะยอมรับได้ยากขึ้น แม้แต่ศาสนาพุทธเอง เหตุผลก็คือ แม้ศาสนาพุทธซึ่งเป็นศาสนาที่ค่อนข้างจะผ่อนปรนก็จะมีหลักบางอย่างว่ากรณีนี้มีเหตุผลเพียงพอที่ทำให้เห็นใจว่าเขาไม่มีทางเลือก แล้วเขาจึงได้ทำเช่นนี้ กรณีที่คน ๆ หนึ่งต้องการมีลูกแล้วไม่ยอมแต่งงานกัน กรณีนี้ไม่ควรให้ความเห็นใจ มันไม่ใช่ทางต้น มีวิธีที่จะแต่งงานแล้วมีลูกได้ อย่างไรก็ตามหลักศาสนาพุทธไม่ได้บอกละเอียดแน่ชัด แต่ขอให้มีความซื่อสัตย์ที่มีเหตุผลเพียงพอเท่านั้น ส่วนศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามไม่ยอมรับเลยแม้กรณีนี้ควรจะเห็นใจหญิงที่มดลูกไม่สมบูรณ์ก็ตาม¹²

3. กรณีที่แม่ตั้งครรภ์แทนลูกขัดต่อศีลธรรมหรือไม่

ส่วนกรณีที่แม่ตั้งครรภ์แทนลูก ผศ.ดร. สมภาร พรหมทาคิดว่าไม่ขัดศีลธรรมแต่คนทั่วไปอาจยอมรับไม่ได้ เนื่องจากระบบความคิดของมนุษย์ปัจจุบันเกิดจากจริยธรรมที่แยกคนในเชื้อสายเดียวกัน คือ อย่างมีการแต่งงานในสายโลหิตเดียวกัน นั่นคือสิ่งที่หล่อหลอมมา การตั้งครรภ์มีนัยเชิงเพศ และเพศถ้าเป็นเรื่องระหว่างลูกกับแม่ จะเป็นเรื่องของคนทั่วไปยากที่จะยอมรับได้และจะกระทบถึงความ

¹¹ เรื่องเดียวกัน

¹² เรื่องเดียวกัน

สัมพันธ์ทางครอบครัว ดังนั้น ถ้ามองในแง่ของผิดศีลธรรมหรือไม่ ไม่ผิดศีลธรรม แต่ไม่เหมาะกับสังคมที่ถูกหล่อหลอมมาโดยจริยธรรมแบบนี้¹²

4. ปัญหาตัวอ่อนกับศีลธรรม

ในทางปฏิบัติแพทย์มักจะเก็บไข่และอสุจิที่เกิดการปฏิสนธิแล้วหรือตัวอ่อนสำรองไว้หลาย ๆ ตัว เพื่อว่าการตั้งครรภ์ครั้งแรกจะไม่ประสบผลสำเร็จก็จะได้นำตัวอ่อนที่สำรองไว้มาใช้ในโอกาสต่อไป เพราะถ้าหากแพทย์ไม่เก็บตัวอ่อนไว้ ถ้าการตั้งครรภ์ครั้งแรกเกิดล้มเหลว การที่จะทำให้เกิดการตั้งครรภ์ครั้งต่อไป ก็ต้องมาเริ่มต้นกรรมวิธีกันใหม่ เริ่มตั้งแต่การฉีดยา การเก็บไข่ การเก็บตัวอสุจิ และการนำไข่กับตัวอสุจิมาปฏิสนธิกันจนเกิดเป็นตัวอ่อน ซึ่งเป็นการเสียเวลาอย่างมาก และกรรมวิธีต่าง ๆ เหล่านี้เป็นกรรมวิธีที่ยุ่งยากและเสียค่าใช้จ่ายมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย แพทย์จึงมักจะเก็บไข่หลาย ๆ ใบในคราวเดียวกันมาผสมกับตัวอสุจิ เมื่อปฏิสนธิเป็นตัวอ่อนแล้วก็จะเก็บสำรองเอาไว้โดยอาศัยกระบวนการแช่แข็งเป็นหลัก การที่ต้องอาศัยกระบวนการแช่แข็งตัวอ่อนนี้เองทำให้นำไปสู่ปัญหาในทางศีลธรรมที่ว่า กรณีที่เจ้าของตัวอ่อน คือ คู่สามีภรรยาที่มีบุตรยากได้ถึงแก่ความตายก่อนที่แพทย์จะนำตัวอ่อนใส่เข้าไปในมดลูกของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน หรือกรณีที่การตั้งครรภ์แทนประสบความสำเร็จในครั้งแรก ๆ ทำให้ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ตัวอ่อนที่เหลือต่อไป ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ จะจัดการอย่างไรกับตัวอ่อนเหล่านี้ ถ้าแพทย์จะจัดการทำลายตัวอ่อนเหล่านี้เสีย จะถือว่าเป็นเรื่องผิดศีลธรรมหรือไม่ จะถือว่าเป็นการทำบาปหรือไม่ ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยก็คือ ตัวอ่อนที่เกิดการปฏิสนธิขึ้น ถือว่าเป็นสิ่งที่มีชีวิตแล้วหรือไม่ ถ้าตัวอ่อนดังกล่าวนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่มีชีวิตแล้ว การทำลายตัวอ่อนนั้น ก็ต้องถือว่าเป็นการทำบาป แต่ถ้าตัวอ่อนดังกล่าวนั้นยังถือไม่ได้ว่าเป็นสิ่งมี

¹² เรื่องเดียวกัน

ชีวิตการทำลายตัวอ่อนนั้นก็ไม่ว่าว่าเป็นบาปแต่อย่างใด ประเด็นก็ต้องกลับไปสู่ปัญหาที่ว่าชีวิตเริ่มต้นเมื่อไร

ผศ.ดร.สมภาร พรหมทา ได้ให้ความเห็นว่า "ในทางศาสนาพุทธโดยเฉพาะพุทธแบบเถรวาทในประเทศไทยนั้น ชีวิตมนุษย์เริ่มต้นเมื่อไข่ผสมกับอสุจิ โดยไม่จำเป็นต้องผสมกันภายในร่างกายของหญิง แม้จะผสมกันในหลอดทดลอง และตัวอ่อนนั้นเกิดการปฏิสนธิ มีการเจริญเติบโตโดยการแบ่งเซลล์ ก็ถือว่าชีวิตมนุษย์ได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว ดังนั้น ถ้ามีการทำลายตัวอ่อน ย่อมถือว่าเป็นบาปถือว่าเป็นการฆ่ามนุษย์ เพราะตัวอ่อนนั้นถือว่าเป็นมนุษย์แล้ว

ถ้าเป็นพุทธแบบทิเบตหรือนิกายอื่น ถือว่าชีวิตมนุษย์เริ่มต้นเมื่อคลอด ถ้ายังอยู่ในครรภ์ยังไม่ถือว่าเป็นมนุษย์ เป็นเพียงสิ่งที่พร้อมจะมีชีวิตต่อไป

แต่โดยหลักของศาสนาพุทธแล้ว ชีวิตมนุษย์เริ่มตั้งแต่แรกที่ไข่ของแม่และเชื้ออสุจิของพ่อผสมกัน โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในครรภ์มารดา ซึ่งแนวความคิดนี้สอดคล้องกับทุกศาสนาที่ว่าตัวอ่อนเป็นมนุษย์แล้ว

ดังนั้น การทำลายตัวอ่อนที่เกิดการปฏิสนธิแล้ว จึงถือว่าเป็นบาป แต่บาปน้อยมากเมื่อเทียบกับการฆ่ามนุษย์ที่สมบูรณ์แล้ว และระดับที่บาปน้อยมากทำให้เข้าใจว่าในทัศนะของศาสนาพุทธไม่ค่อยระดมเวลาที่มีการทำลายตัวอ่อน ซึ่งแตกต่างจากศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม การทำลายตัวอ่อนแต่ละครั้ง สำนักวาติกันจะแถลงการณ์ว่าทำฆาตกรรม"¹⁴

นอกจากนี้ในทางปฏิบัติแพทย์จะฉีดตัวอ่อนเข้าไปในมดลูกประมาณ 3 ตัว ทั้งนี้เพื่อให้โอกาสของการตั้งครรภ์มากขึ้น ซึ่งโอกาสของการเกิดครรภ์แฝดก็จะ

¹⁴ เรื่องเดียวกัน

สูงตามด้วย ในทางการแพทย์การเกิดครรภ์แฝดอาจทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนในการตั้งครรภ์ และมีความเสี่ยงต่อสุขภาพของผู้ตั้งครรภ์สูง แม้กระทั่งตัวทารกที่อยู่ในครรภ์เองก็ตาม ถ้าหากว่าปล่อยให้คลอดออกมาทุกคน โอกาสที่ทารกจะดำรงชีวิตอยู่ต่อไปก็จะลดน้อยลง เพราะทารกแฝดส่วนมากที่เกิดมาจะมีขนาดเล็ก และมีน้ำหนักตัวต่ำกว่ามาตรฐาน เพื่อที่จะรักษาสุขภาพของผู้ตั้งครรภ์และเพื่อที่รักษาชีวิตของทารกที่จะเกิดมา แพทย์จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำลายแฝดบางคน เพราะถ้าไม่ทำลายแฝดคนใดคนหนึ่งเลย โอกาสที่แฝดทุกคนจะมีชีวิตรอดก็จะน้อยลงหรือไม่มีเลย ดังนั้น เพื่อที่จะรักษาชีวิตบางชีวิตไว้ก็ต้องเลือกทำลายแฝดบางคน ปัญหาที่ต้องพิจารณาก็คือจะถือว่ามีคามผิดทางศาสนาหรือไม่

ผศ.ดร.สมภาร พรหมทา ได้ให้ความเห็นในเรื่องการทำลายแฝดนี้ว่า

"ทุกศาสนาบอกตรงกันว่าผิด แต่ที่สังเกตดูว่าระดับการตอบคำถามนี้แตกต่างกัน เช่น สำนักวาติกันบอกทำไม่ได้ นั่นคือสำนักวาติกันยอมรับเรื่องนี้ไม่ได้เลย แต่ศาสนาพุทธไม่ตอบคำถามโดยแน่ชัด คือยังเปิดช่องอยู่ เพียงแต่ให้มีเหตุผลเพียงพอเท่านั้น (หมายความว่าศาสนาพุทธเปิดช่องให้ทำได้ถ้ามีเหตุผลที่ดีพอ) สำหรับศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามนั้นบอกว่าถ้าปล่อยให้ทารกแฝดทุกคนเกิดมาแล้วตายหมด ก็คือความประสงค์ของพระเจ้า"¹⁵

ในทัศนะส่วนตัวของผู้เขียนแล้วเห็นว่าเนื่องจากศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่อิงอยู่กับหลักเหตุและผล นั่นคือถ้ามีเหตุผลที่ดีพอศาสนาพุทธก็สามารถที่จะยอมรับการกระทำนั้นได้ แม้ว่าการกระทำนั้นจะถูกถือว่าเป็นบาปก็ตาม พิจารณาเปรียบเทียบกับการทำแท้งในกรณีที่มีความจำเป็นที่ต้องกระทำเพื่อสุขภาพของมารดาหรือกรณีที่มารดาถูกข่มขืน ชาวพุทธหลายคนก็ยอมรับว่าให้ทำได้ เพราะมีเหตุผลอัน

¹⁵ เรื่องเดียวกัน

สมควรและจำเป็นต้องทำ การทำลายทารกแฝดบางคนก็เช่นกัน แพทย์มีความจำเป็นที่จะต้องทำเพื่อรักษาสุขภาพของหญิงที่ตั้งครรภ์แทนและเพื่อรักษาชีวิตของแฝดบางคนให้มีชีวิตรอด ซึ่งการเลือกทำลายแฝดบางคนนั้นคิดว่าเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดและมีเหตุผลที่พอจะยอมรับได้ ส่วนการที่จะเลือกทำลายแฝดคนใดนั้น ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของแพทย์แต่ละคนที่จะตัดสินใจ โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์จากวิชาชีพของตน

การตั้งครรถ์แทนกับปัญหาทางจริยธรรม

ในแง่ของจริยธรรมนั้น โดยปกติจริยธรรมจะอิงกับศาสนา ถ้าเป็นจริยธรรมที่หมายถึงจริยศาสตร์ที่นักปรัชญาพูดกันจะมี 2 พวก คือ¹⁰

1. พวกเสรีนิยม หลักการของคนพวกนี้ คือ กฎหมายหรือรัฐจะเข้าไปยุ่งกับกิจกรรมที่บุคคลในสังคมปฏิบัติอยู่ได้ในกรณีเดียว คือ สิ่งนั้นทำให้คนอื่นเดือดร้อน ถ้ากิจกรรมนั้นไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน กฎหมายหรือรัฐเข้าไปยุ่งไม่ได้ สำหรับการตั้งครรถ์แทนพวกเสรีนิยมจะคิดว่าถ้ามันจะผิดก็ผิดเพราะทำให้คนอื่นเดือดร้อน ซึ่งต้องดูเป็นกรณี ๆ ไป แต่ถ้าหากสังคมคิดจะอนุญาตให้มีการตั้งครรถ์แทนและมีกฎหมายที่ป้องกันการเอาเปรียบกัน การค้าขายกัน พวกนี้ก็ยอมรับการตั้งครรถ์แทนได้

2. พวกอนุรักษนิยม เป็นพวกที่มีความเชื่ออยู่กับศาสนา ถ้าในทางตะวันตกฝ่ายนี้มักนับถือศาสนาคริสต์ เพราะฉะนั้นแนวคิดก็คล้ายกับศาสนาคริสต์ คือ โดยตัวมันแล้วการตั้งครรถ์แทนเป็นสิ่งที่ผิดธรรมชาติ และการที่ธรรมชาติสร้างอะไรมาให้มนุษย์ แสดงว่าต้องมีเหตุผลบางอย่างที่มนุษย์ในปัจจุบันยังไม่

¹⁰ เรื่องเดียวกัน

เข้าใจเหตุผลนั้น แต่ในอีกหลายร้อยปีข้างหน้า พอเกิดผลข้างเคียงบางอย่างที่เป็นโทษ ที่เป็นความเดือดร้อน เกิดความวุ่นวายอะไรบางอย่าง มนุษย์จึงจะรู้ว่าตัวเองเดินทางมาผิด แนวความคิดทางศาสนาคริสต์เชื่อว่าพระเจ้าสร้างอะไรมาได้อย่างเหมาะสม เพราะฉะนั้นอะไรก็ตามที่ผิดไปจากนั้นเราควรจะระวัง แม้ว่าเรามองไม่เห็นโทษก็ให้ระวังอย่าไปทำ และอีกเหตุผลที่พวกนี้มักจะอ้างกันก็เหมือนกับสำนักวาติกันที่อ้างว่า ร่างกายของมนุษย์ไม่ควรจะเป็นสิ่งที่มนุษย์อีกคนหนึ่งเอาไปใช้เพื่อจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง อย่างครรภ์ของหญิงพระเจ้าสร้างมาเพื่อที่จะให้หญิงคนนั้นตั้งครรภ์ให้ลูกของตัวเองอยู่ ครรภ์ของหญิงไม่ใช่ห้องเช่าหรือสถานที่ซึ่งจะให้คนอื่นใช้ เป็นเรื่องจุดประสงค์ที่พระเจ้าสร้างชีวิตมนุษย์ คนพวกนี้ (พวกอนุรักษนิยม) คิดว่าโดยตัวมันเองเป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรม ผิดจริยธรรม ซึ่งจริยธรรมในแง่ก็คือจริยธรรมที่อิงอยู่บนความเชื่อทางศาสนา

นอกจากนี้ปัญหาทางจริยธรรมที่สำคัญก็คือ การตั้งครรภ์แทนมีผลทำให้ร่างกายของหญิงต้องกลายเป็นวัตถุที่รับบริการตามแต่ใจของผู้ว่าจ้าง ส่วนตัวเด็กก็มีลักษณะคล้ายสินค้าที่ซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนเป็นตัวเงินได้ ความผูกพันทางสายเลือดและสายสัมพันธ์ระหว่างมารดาผู้ให้กำเนิดและเด็กที่เกิดมาจะหมดไป พื้นฐานอันแข็งแกร่งของระบบครอบครัวไทยที่เกิดจากบิดามารดาและบุตรจะถูกทำลาย ทำให้ลดศักดิ์ศรีของความเป็นแม่ [ผู้ให้กำเนิด] และศักดิ์ศรีของการเกิด ทำให้เด็กที่เกิดมาสืบสนว่าชาติตระกูล หรือชาติกำเนิดของตนมีความเป็นมาอย่างไร ยิ่งถ้าเด็กเกิดมาพิการด้วยแล้ว ก็จะทำให้เด็กไม่เป็นที่พึงปรารถนาของทั้งครอบครัวที่ขอให้ตั้งครรภ์แทน และครอบครัวที่รับตั้งครรภ์แทน จึงเป็นภาระอันหนักของรัฐที่จะต้องยื่นมือเข้ามาดำเนินการจัดระเบียบในเรื่องดังกล่าว เพื่อมิให้กระบวนการกำเนิดมนุษย์โดยเทคโนโลยีแผนใหม่กลายเป็นปัญหาที่แก้ไขไม่ได้ในอนาคต¹⁷

¹⁷ วิชา มหาคุณ, "จริยธรรมและกฎหมายกับการกำเนิดมนุษย์โดยเทคโนโลยีแผนใหม่," หน้า 36-37.

จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ ทำให้เกิดผลกระทบด้านจริยธรรมต่าง ๆ ดังนั้น สภายุโรป (Council of Europe) จึงได้ตั้งกรรมาธิการผู้เชี่ยวชาญทางจริยธรรม เพื่อทำรายงานเสนอแนะในเรื่องการให้กำเนิดมนุษย์โดยกรรมวิธีผลิตกรรมชาติ (human artificial procreation) ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้กำหนดข้อเสนอนแนะต่าง ๆ ไว้ 21 ข้อ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับจ้างตั้งครรภ์นั้น มีอยู่ในข้อ 15 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้¹⁸

1. แพทย์และสถาบันต่าง ๆ ไม่ควรใช้เทคนิคการให้กำเนิดมนุษย์โดยวิธีผลิตกรรมชาติ เพื่อให้มีการรับจ้างตั้งครรภ์
2. สัญญาหรือข้อตกลงใด ๆ ระหว่างหญิงที่รับจ้างตั้งครรภ์กับบุคคลหรือสามีภริยาที่ต้องการบุตร ไม่ควรจะมีผลทางกฎหมาย
3. การกระทำเพื่อการติดต่อการจ้างตั้งครรภ์เพื่อผลประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมทั้งการโฆษณาการกระทำนั้น ควรเป็นการต้องห้ามโดยกฎหมาย
4. ในกรณีที่เป็นภายใต้บังคับของข้อ 2 ประเทศต่าง ๆ ควรออกกฎหมายกำหนดให้แพทย์หรือสถาบัน อาจทำการให้กำเนิดมนุษย์โดยวิธีผลิตกรรมชาติให้แก่หญิงที่ยอมรับการตั้งครรภ์ได้ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้คือ
 - 4.1 หญิงที่รับตั้งครรภ์ย่อมไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ เพื่อการนี้

¹⁸ วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์, "การรับจ้างตั้งครรภ์กับกฎหมาย," หน้า 911.

4.2 หญิงที่รับตั้งครรภ์แทนควรมีโอกาสเลือกที่จะรับเด็กที่เกิดเป็นบุตรของตนได้

ผลกระทบทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการตั้งครรภ์แทน

ถึงแม้ว่าสัญญาตั้งครรภ์แทนจะเป็นสัญญาที่ผูกพันคู่กรณีสองฝ่าย คือ ผู้รับตั้งครรภ์แทนและผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทนก็ตาม แต่สัญญาดังกล่าวนี้ยังมีผลกระทบต่อบุคคลอื่นและสังคมด้วย เช่น สมาชิกในครอบครัวของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน โดยเฉพาะถ้าหญิงนั้นเป็นหญิงที่มีสามีและหรือมีบุตร สามีและหรือบุตรก็จะได้รับผลกระทบจากการตั้งครรภ์แทนนั้นด้วย อาทิเช่น สามีจะถูกข่มขืนนิษฐานตามกฎหมายว่าเป็นบิดาของเด็กที่เกิดจากการตั้งครรภ์แทน และมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อเด็กที่เกิดจากการตั้งครรภ์แทน ส่วนบุตรของหญิงที่ตั้งครรภ์แทนนั้นจะได้รับผลกระทบทางด้านจิตใจ คือ เด็กจะมีความรู้สึกว่ามีคนมาพรากน้องของตัวเองไป เด็กจะไม่เข้าใจว่าทำไมเมื่อมารดาคลอดน้องออกมาแล้ว จึงต้องยกน้องให้กับบุคคลอื่นด้วย ทำไมไม่เลี้ยงน้องไว้เอง นอกจากนี้แล้วเด็กที่เกิดจากการตั้งครรภ์แทนก็ได้รับผลกระทบจากสัญญาตั้งครรภ์แทนเช่นกัน โดยเฉพาะผลกระทบทางด้านจิตใจของเด็ก กล่าวคือ เมื่อเด็กทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน เด็กจะเกิดความสับสนในชาติกำเนิดของตนว่าตนเป็นบุตรของใครกันแน่ ตนมีที่มาเป็นอย่างไร ใครเป็นผู้ให้กำเนิดที่แท้จริง และเด็กจะมีความต้องการอย่างมากที่จะทราบถึงมารดาที่ตั้งครรภ์ว่าเป็นใคร อยู่ที่ไหน และก็จะพยายามติดตามหา มารดาและครอบครัวของมารดานั้น ฯลฯ การที่เด็กเกิดปัญหาเหล่านี้ทำให้กลายเป็นเด็กมีปัญหา และอาจทำตัวต่อต้านสังคม ซึ่งจะกลายเป็นปัญหาสังคมในที่สุด นอกจากนี้หากเด็กนั้นเกิดมาพิการไม่เป็นที่พึงประสงค์ของบิดามารดาตามธรรมเนียมชาติซึ่งเป็นผู้ขอให้ตั้งครรภ์แทน และผู้รับตั้งครรภ์ซึ่งเป็นผู้ที่คลอดเด็กออกมา ก็ไม่ต้องการที่จะเลี้ยงดูเด็กในฐานะบุตร เพราะเด็กนั้นมิได้เป็นเลือดเนื้อเชื้อไขของเขา เด็กไม่มีความเกี่ยวพันทางพันธุกรรมใด ๆ กับเขาเลย ทำให้เด็กขาดหลักประกันในสวัสดิภาพ ปัญหาดังกล่าวนี้จึงส่งผลกระทบไปยังสังคม กล่าวคือ เด็กนั้นก็ต้องตกเป็นภาระของสังคมที่ต้องช่วยเหลือเด็กพิการเพิ่มขึ้นมา

อีกคนหนึ่ง และเป็นการเพิ่มภาระให้กับรัฐในการที่ต้องเลี้ยงดูเด็กคนนั้น

การตั้งครรภ์แทนถ้าถูกนำมาใช้กันอย่างอิสระเสรี ไร้ขอบเขตจำกัด ปราศจากองค์การหนึ่งองค์การใดหรือหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดเข้ามาควบคุมดูแล หรือกำกับให้เป็นไปอย่างมีระเบียบเรียบร้อยแล้ว ความวุ่นวายต่าง ๆ ก็ย่อมเกิดขึ้นในสังคม การที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติออกมาในเรื่องนี้อย่างชัดเจนว่ากฎหมายจะห้ามหรือสนับสนุนหรือจะเอาอย่างไรกับการตั้งครรภ์กันแน่ นับว่าเป็นปัญหาอย่างหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อสังคมได้ ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว เหล่านี้ให้หมดไป จึงควรมีกฎหมายออกมาว่าจะห้ามหรือรับรองการกระทำดังกล่าว นั่นคือ ถ้ากฎหมายเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ผิดศีลธรรมและมีผลเสียมากกว่าผลดี กฎหมายก็อาจจะออกมาในรูปของการห้ามไม่ให้มีการตั้งครรภ์แทน ถ้าใครทำให้มีการตั้งครรภ์แทนเกิดขึ้น ก็จะถูกลงโทษ ปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการตั้งครรภ์แทนก็จะบรรเทาเบาบางลง หรือถ้ากฎหมายเห็นว่าการตั้งครรภ์แทนเป็นการกระทำที่ไม่ผิดศีลธรรมและมีผลดีมากกว่าผลเสีย เห็นสมควรที่จะให้มีการตั้งครรภ์แทนได้ กฎหมายก็อาจจะออกมาในรูปของการกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และขอบเขตต่างๆ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงและปฏิบัติภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดนั้น รวมทั้งควรมีการจัดตั้งองค์การหรือหน่วยงานขึ้นมาเพื่อควบคุมดูแลไม่ให้เกิดปัญหาทางสังคมต่อไป

สิทธิของเด็กที่จะรู้เกี่ยวกับชาติกำเนิดของตน

กฎหมายปัจจุบันยอมรับว่าบิดามารดาตามกฎหมายของเด็กอาจจะเป็นบิดามารดาที่ไม่มีความเกี่ยวพันทางพันธุกรรมกับเด็ก (เห็นได้จากบทสันนิษฐานของกฎหมายตามป.พ.พ.มาตรา 1536 ที่กำหนดให้สามีของหญิงที่เป็นมารดาเด็กเป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของเด็ก ทั้ง ๆ ที่สามีของหญิงนั้นอาจไม่มีความเกี่ยวพันทางพันธุกรรมกับเด็กเลย แต่ต้องเป็นบิดาของเด็กเพราะเด็กเกิดมาในระหว่างที่สามีนั้นสมรสกับมารดาของเด็ก) ดังนั้น บิดามารดาตามกฎหมายและบิดามารดาตามความเป็นจริง (บิดามารดาทางพันธุกรรม) อาจเป็นคนละคนกัน

ก็ได้ ประเด็นที่ควรพิจารณาก็คือ กฎหมายควรให้สิทธิเด็กที่จะทราบความจริงเกี่ยวกับบิดามารดาตามความเป็นจริงหรือไม่

ตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ ได้แก่ Children Act 1989 ได้กำหนดให้บุตรบุญธรรมมีสิทธิที่จะรู้จักบิดามารดาที่แท้จริงของตน จะนำกฎหมายนี้มาปรับใช้กับกรณีของเด็กที่เกิดจากเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ได้หรือไม่ อาจจะมีประเด็นให้โต้เถียงได้ว่าเด็กที่เกิดจากเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ก็มีความต้องการที่จะรู้ถึงชาติกำเนิดของตนเองเท่า ๆ กับเด็กที่ถูกรับเป็นบุตรบุญธรรม นอกจากนี้ข้อมูลเกี่ยวกับชาติกำเนิดของเด็กก็มีความจำเป็นสำหรับเหตุผลทางการแพทย์ (เช่น โรคที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม) และตามกฎหมาย Human Fertilisation and Embryology Act 1990 มาตรา 31 กำหนดให้เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิสนธิและตัวอ่อนมนุษย์ เก็บรักษาข้อมูลทางทะเบียนเกี่ยวกับการให้บริการ เพื่อที่จะได้ทราบถึงการถือกำเนิดอันเป็นผลจากการให้บริการเช่นนั้น¹⁰ นอกจากนี้กฎหมายดังกล่าวยังให้สิทธิกับเด็กที่อายุถึง 18 ปี แล้วทราบถึงบิดามารดาที่แท้จริง²⁰

ตามกฎหมายไทยไม่มีบทบัญญัติใดที่กล่าวถึงสิทธิของเด็กที่จะรู้ถึงชาติกำเนิดของตนเอง แม้กรณีของการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมตามพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. 2522 ก็มีได้กล่าวถึงสิทธิดังกล่าวนี้ไว้ อย่างไรก็ตาม กฎหมายก็ได้บัญญัติว่าต้องเก็บเรื่องการรับบุตรบุญธรรมเป็นความลับ ผู้เขียนเห็นว่า เนื่องจากการตั้งครรภ์แทนมีบุคคลที่สามนอกจากคู่สมรสที่มีบุตรยาก

¹⁰ Stephen M. Cretney, Elements of Family Law, 2nd ed. (London: Sweet & Maxwell, 1992), p.206.

²⁰ HFEA section 31(3) cited in Athena Liu, Artificial Reproduction and Reproductive Rights, p.84.

เข้ามาเกี่ยวข้อง และรู้จักตัวบุคคลที่สามนั้นเป็นอย่างดี นอกจากนั้นบรรดาญาติ ๆ ทั้งหลายของกลุ่มสมรส และครอบครัวของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน ก็จะมาทราบถึงการตั้งครรภ์แทน บุคคลที่รู้ข้อเท็จจริงจึงมีวงกว้าง ต่างกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์วิธีอื่นที่แม้จะมีบุคคลที่สามเข้ามาเกี่ยวข้อง (คือผู้บริจาคเชื้อพันธุ์) แต่บุคคลที่สามนั้นเป็นบุคคลนิรนาม และหญิงที่ตั้งครรภ์ก็คือภริยาเอง บุคคลที่รู้ความจริงจึงมีวงจำกัดเพียงกลุ่มสมรสและแพทย์ผู้ปฏิบัติการเท่านั้น (แม้ตัวผู้บริจาคเชื้อพันธุ์เองก็ไม่ทราบว่ายี่ห้อพันธุ์ของตนได้บริจาคให้กับใคร) ซึ่งในทางปฏิบัติแพทย์ผู้ปฏิบัติการจะไม่เปิดเผยความลับของผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งตนทราบมาเนื่องจากการประกอบวิชาชีพ เว้นแต่เมื่อศาลสั่ง หรือด้วยความยินยอมของผู้เกี่ยวข้องที่มีสิทธิอนุญาต หรือเมื่อต้องปฏิบัติตามหน้าที่ตามข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษามรยาตแห่งวิชาชีพ เวชกรรม พ.ศ. 2516 หมวด 3 ข้อ 9 ²¹ สำหรับกลุ่มสมรสที่ใช้บริการก็จะเก็บรักษาเรื่องดังกล่าวไว้เป็นความลับ เพราะไม่ต้องการให้บุคคลอื่นได้ทราบโดยเฉพาะเด็ก ทั้งนี้เพื่อความสงบสุขของครอบครัว แต่กรณีของการตั้งครรภ์แทนเป็นเรื่องที่ไม่สามารถปกปิดความลับได้ ดังนั้นจึงควรเปิดเผยความจริงให้เด็กทราบ แต่การเปิดเผยความจริงแก่เด็กนั้นจะบอกเมื่อเด็กอายุเท่าไรควรต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป ไม่สามารถกำหนดอายุได้แน่นอนตายตัว ทั้งนี้เพราะวุฒิภาวะของเด็กแต่ละคนก็แตกต่างกันไป การบอกความจริงแก่เด็กก็ควรพิจารณาวุฒิภาวะของเด็กด้วยว่าเด็กอยู่ในสภาพที่พร้อมที่จะรับความจริงได้หรือไม่

นอกจากนี้จากการออกแบบสอบถามบุคคลจำนวน 200 คน ถึงสิทธิของเด็กว่าควรจะทราบความจริงหรือไม่ว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน ปรากฏผลออกมาดังนี้

²¹ ลีพูน จิระวัฒนาสมกุล, "ปัญหาทางด้านกฎหมายเกี่ยวกับการผสมเทียม," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), หน้า 37.

1.1 เพศ

เพศชายร้อยละ 63.92 เห็นว่าเด็กควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน แต่ร้อยละ 36.08 เห็นว่าเด็กไม่ควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน

เพศหญิงร้อยละ 63.11 เห็นว่าเด็กควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน แต่ร้อยละ 36.89 เห็นว่าเด็กไม่ควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน

1.2 อายุ

คนอายุระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 58.90 เห็นว่าเด็กควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน แต่ร้อยละ 41.10 เห็นว่าเด็กไม่ควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน

คนอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 77.78 เห็นว่าเด็กควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน แต่ร้อยละ 22.22 เห็นว่าเด็กไม่ควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน

คนอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 50.91 เห็นว่าเด็กควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน แต่ร้อยละ 49.09 เห็นว่าเด็กไม่ควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน

1.3 สถานภาพสมรส

โสด ร้อยละ 63.00 เห็นว่าเด็กควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน แต่ร้อยละ 37.00 เห็นว่าเด็กไม่ควรจะทราบ

ความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน

สมรส ร้อยละ 64.00 เห็นว่าเด็กควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน แต่ร้อยละ 36.00 เห็นว่าเด็กไม่ควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน

1.4 อาชีพ

นักกฎหมาย ร้อยละ 70.00 เห็นว่าเด็กควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน แต่ร้อยละ 30.00 เห็นว่าเด็กไม่ควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน

ไม่ใช่ นักกฎหมาย ร้อยละ 57.00 เห็นว่าเด็กควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน แต่ร้อยละ 43.00 เห็นว่าเด็กไม่ควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน

จะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.50) เห็นว่าเด็กควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน แต่ร้อยละ 36.50 เห็นว่าเด็กไม่ควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทน ดังตารางจำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนตามเพศ

เพศ	ควรทราบ	ร้อยละ	ไม่ควรทราบ	ร้อยละ
ชาย	62	63.92	35	36.08
หญิง	65	63.11	38	36.89
รวม	127	63.50	73	36.50

ตารางที่ 2 จำนวนตามอายุ

อายุ	ควรทราบ	ร้อยละ	ไม่ควรทราบ	ร้อยละ
20-30 ปี	43	58.90	30	41.10
31-40 ปี	56	77.78	16	22.22
มากกว่า 40 ปี	28	50.91	27	49.09
รวม	127	63.50	73	36.50

ตารางที่ 3 จำนวนตามสถานภาพสมรส

สถานภาพ	ควรทราบ	ร้อยละ	ไม่ควรทราบ	ร้อยละ
โสด	63	63.00	37	37.00
สมรส	64	64.00	36	36.00
รวม	127	63.50	73	36.50

ตารางที่ 4 จำนวนตามอาชีพ

อาชีพ	ควรทราบ	ร้อยละ	ไม่ควรทราบ	ร้อยละ
นักกฎหมาย	70	70.00	30	30.00
ไม่ใช่ นักกฎหมาย	57	57.00	43	43.00
รวม	127	63.50	73	36.50

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้ความเห็นว่าเด็กควรจะทราบความจริงว่าตน
เกิดมาจากการตั้งครรภ์แทนได้ให้เหตุผลดังนี้

1. เป็นความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่พัฒนาตามยุคสมัย
2. เด็กควรยอมรับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

3. เด็กจะได้ทราบถึงความจำเป็นของบิดามารดาทางสังคม (คู่สมรสที่มีบุตรยาก) และชายซึ่งกับความพยายามของบิดามารดาทางสังคม (คู่สมรสที่มีบุตรยาก) ในการที่จะได้บุตรมา

4. ดีกว่าให้เด็กทราบความจริงภายหลัง เพราะหากเด็กทราบความจริงภายหลังอาจทำให้เด็กเกิดความเข้าใจผิด ๆ และจะมีผลเสียต่อจิตใจเด็ก

5. เป็นสิทธิของเด็กที่ควรจะได้รับรู้ในเรื่องของตนเอง

6. ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องปิดบัง

7. เป็นเรื่องที่ปกปิดกันไม่ได้

อย่างไรก็ตามหากเด็กทราบความจริงดังกล่าวก็อาจมีปัญหาด้านมาภายหลังได้ เช่น

1. ความรักและความผูกพันกับบิดามารดาทางสังคม (คู่สมรสที่มีบุตรยาก) จะลดน้อยลง

2. เด็กจะเกิดความรู้สึกสับสนว่าใครเป็นมารดาที่แท้จริง

3. เด็กจะเกิดความรู้สึกสับสนในชาติกำเนิดของตน

4. เด็กจะได้รับผลกระทบทางจิตใจ

5. อาจทำให้เด็กคิดว่าตนมีปมด้อยแล้วสร้างปัญหาให้กับสังคม

6. เด็กอาจมีความต้องการมารดาที่ตั้งครรภ์แทน

7. เด็กอาจมีปฏิกิริยาต่อต้านผู้ที่เกี่ยวข้องกับกาตั้งครรภ์แทน

8. เด็กจะคิดว่าตนแปลกประหลาดกว่าเด็กอื่นโดยทั่วไป (ปัญหานี้ผู้เขียนเห็นว่าอาจคลี่คลายลงได้ ถ้าสังคมยอมรับว่าการตั้งครรภ์แทนไม่ใช่เรื่องที่แปลกประหลาด และเด็กที่เกิดมาจากการตั้งครรภ์แทนก็ไม่ได้มีความแตกต่างจากเด็กที่เกิดโดยวิธีธรรมชาติเลย)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้ความเห็นว่าเด็กไม่ควรจะทราบความจริงว่าตนเกิดมาจากการตั้งครรภ์แทนได้ให้เหตุผลดังนี้

1. อาจมีปัญหาตามมาภายหลัง
2. เด็กจะเสียความรู้สึกทางด้านจิตใจ
3. เด็กอาจเกิดปมด้อยและทำให้เป็นเด็กมีปัญหา
4. ทำให้เกิดความรู้สึกสับสนในจิตใจของเด็ก
5. เด็กอาจคิดมาก
6. เด็กอาจยอมรับความจริงไม่ได้
7. ไม่มีความจำเป็นที่เด็กจะต้องรู้

8. ความผูกพันระหว่างเด็กกับบิดามารดาทางสังคม (คู่สมรสที่มีบุตรยาก) อาจลดน้อยลง และถ้าเด็กต้องการเสาะหามารดาที่ตั้งครรภ์อาจทำให้เกิดปัญหาครอบครัวตามมา

ทัศนคติของคนในสังคมไทยที่มีต่อการตั้งครรภ์แทน

ในการทำวิจัยครั้งนี้ได้มีการออกแบบสอบถามบุคคลจำนวน 200 คน ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อทราบถึงทัศนคติของบุคคลเหล่านั้นว่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับการตั้งครรภ์แทน ซึ่งผลที่ได้รับจะนำมาใช้เพื่อเสนอแนะเป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายต่อไป

จากการประมวลผลข้อมูลแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา พอดีจะวิเคราะห์สรุปออกมาได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชาย 97 คน (คิดเป็นร้อยละ 48.50) เป็นหญิง 103 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.50) ประมาณร้อยละ 98.00 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 0.50 นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 1.50 นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 36.50 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 36.00 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 27.50 มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป และส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

1.2 ครอบครัว โสดและสมรสอยู่ในอัตราที่เท่ากันคือ ร้อยละ 50.00 รายได้ต่อเดือน ประมาณร้อยละ 10.00 ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 20.00 อยู่ในช่วง 10,000-20,000 บาท ร้อยละ 25.00 อยู่ในช่วง 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 30.00 อยู่ในช่วง 30,001-40,000 บาท ร้อยละ 20.00 อยู่ในช่วง 40,001-50,000 บาท และร้อยละ 5.00 มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป

2. การขอรับการตั้งครรภ์แทนในประเทศไทย

2.1 เพศ

เพศชายร้อยละ 89.69 ขอรับได้หากจะมีการตั้งครรภ์แทนในประเทศไทย แต่ร้อยละ 10.31 ขอรับไม่ได้

เพศหญิงร้อยละ 83.50 ขอรับได้หากจะมีการตั้งครรภ์แทนในประเทศไทย แต่ร้อยละ 16.50 ขอรับไม่ได้

2.2 อายุ

คนอายุระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 89.04 ขอรับได้หากจะมีการตั้งครรภ์แทนในประเทศไทย แต่ร้อยละ 10.96 ขอรับไม่ได้

คนอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 83.33 ขอรับได้หากจะมีการตั้งครรภ์แทนในประเทศไทย แต่ร้อยละ 16.67 ขอรับไม่ได้

คนอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 87.27 ขอรับได้หากจะมีการตั้งครรภ์แทนในประเทศไทย แต่ร้อยละ 12.73 ขอรับไม่ได้

2.3 สถานภาพสมรส

โสด ร้อยละ 86.00 ขอรับได้หากจะมีการตั้งครรภ์แทนในประเทศไทย แต่ร้อยละ 14.00 ขอรับไม่ได้

สมรส ร้อยละ 87.00 ขอรับได้หากจะมีการตั้งครรภ์แทนในประเทศไทย แต่ร้อยละ 13.00 ขอรับไม่ได้

2.4 อาชีพ

นักกฎหมาย ร้อยละ 86.00 ขอมรับได้หากจะมีการ
ตั้งครรภ์แทนในประเทศไทย แต่ร้อยละ 14.00 ขอมรับไม่ได้

ไม่ใช่ นักกฎหมาย ร้อยละ 87.00 ขอมรับได้หากจะมีการ
ตั้งครรภ์แทนในประเทศไทย แต่ร้อยละ 13.00 ขอมรับไม่ได้

จะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.50) ขอมรับ
ได้หากจะมีการตั้งครรภ์แทนในประเทศไทย แต่ร้อยละ 13.50 ขอมรับไม่ได้ ดัง
ตารางจำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 จำแนกตามเพศ

เพศ	ขอมรับ	ร้อยละ	ไม่ขอมรับ	ร้อยละ
ชาย	87	89.69	10	10.31
หญิง	86	83.50	17	16.50
รวม	173	86.50	27	13.50

ตารางที่ 6 จำนวนตามอายุ

อายุ	ยอมรับ	ร้อยละ	ไม่ยอมรับ	ร้อยละ
20-30 ปี	65	89.04	8	10.96
31-40 ปี	60	83.33	12	16.67
มากกว่า 40 ปี	48	87.27	7	12.73
รวม	173	86.50	27	13.50

ตารางที่ 7 จำนวนตามสถานภาพสมรส

สถานภาพ	ยอมรับ	ร้อยละ	ไม่ยอมรับ	ร้อยละ
โสด	86	86.00	14	14.00
สมรส	87	87.00	13	13.00
รวม	173	86.50	27	13.50

ตารางที่ 8 จำนวนตามอาชีพ

อาชีพ	ยอมรับ	ร้อยละ	ไม่ยอมรับ	ร้อยละ
นักกฎหมาย	86	86.00	14	14.00
ไม่ใช่ นักกฎหมาย	87	87.00	13	13.00
รวม	173	86.50	27	13.50

ผู้เขียนเห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยอมรับการตั้งครรภ์แทนได้ คือ ปัจจัยทางศีลธรรม กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าการตั้งครรภ์แทนไม่ขัดต่อศีลธรรม ซึ่งจะได้กล่าวในหัวข้อต่อไป

3. ทัศนคติทางศีลธรรมที่มีต่อการตั้งครรภ์แทนรูปแบบต่าง ๆ

3.1 การตั้งครรภ์แทนโดยใช้น้ำอสุจิของสามีและไข่ของภริยาผสมกันแล้วนำไปใส่ในมดลูกของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.00) เห็นว่าการตั้งครรภ์แทนโดยใช้น้ำอสุจิของสามีและไข่ของภริยาผสมกันแล้วนำไปใส่ในมดลูกของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทนไม่ขัดต่อศีลธรรม แต่ร้อยละ 9.00 เห็นว่าขัดต่อศีลธรรม ปรากฏผลดังตารางที่จำนวนตามลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 จำนวนตามเพศ

เพศ	ติดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ติดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
ชาย	10	10.31	87	89.69
หญิง	8	7.77	95	99.23
รวม	18	9.00	182	91.00

ตารางที่ 10 จำนวนตามอายุ

อายุ	ติดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ติดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
20-30 ปี	4	5.48	69	94.52
31-40 ปี	10	13.89	62	86.11
มากกว่า 40 ปี	4	7.27	51	92.73
รวม	18	9.00	182	91.00

ตารางที่ 11 จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
โสด	10	10.00	90	90.00
สมรส	8	8.00	92	92.00
รวม	18	9.00	182	91.00

ตารางที่ 12 จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
นักกฎหมาย	10	10.00	90	90.00
ไม่ใช่ นักกฎหมาย	8	8.00	92	92.00
รวม	18	9.00	182	91.00

3.2 การตั้งครรภ์แทนโดยใช้น้ำอสุจิของสามีและไข่ของหญิงอื่น
ผสมกันแล้วนำไปใส่ในมดลูกของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.00) เห็นว่าการ
ตั้งครรภ์แทนโดยใช้น้ำอสุจิของสามีและไข่ของหญิงอื่นผสมกันแล้วนำไปใส่ในมดลูก
ของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทนไม่ขัดต่อศีลธรรม แต่ร้อยละ 37.00 เห็นว่าขัดต่อ

ศีลธรรม ปรากฏผลดังตารางที่จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 13 จำแนกตามเพศ

เพศ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
ชาย	31	31.96	66	68.04
หญิง	43	41.75	60	58.25
รวม	74	37.00	126	63.00

ตารางที่ 14 จำแนกตามอายุ

อายุ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
20-30 ปี	33	45.21	40	54.79
31-40 ปี	27	37.50	45	62.50
มากกว่า 40 ปี	14	25.46	41	74.54
รวม	74	37.00	126	63.00

ตารางที่ 15 จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
โสด	42	42.00	58	58.00
สมรส	32	32.00	68	68.00
รวม	74	37.00	126	63.00

ตารางที่ 16 จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
นักกฎหมาย	34	34.00	66	66.00
ไม่ใช่ นักกฎหมาย	40	40.00	60	60.00
รวม	74	37.00	126	63.00

3.3 การตั้งครรภ์แทนโดยใช้น้ำอสุจิของชายอื่นและไข่ของภริยาผสมกันแล้วนำไปใส่ในมดลูกของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59.00) เห็นว่าการตั้งครรภ์แทนโดยใช้น้ำอสุจิของชายอื่นและไข่ของภริยาผสมกันแล้วนำไปใส่ในมดลูกของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทนไม่ขัดต่อศีลธรรม แต่ร้อยละ 41.00 เห็นว่าขัดต่อ

ศีลธรรม ปรากฏผลดังตารางที่จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 17 จำแนกตามเพศ

เพศ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
ชาย	36	37.11	61	62.89
หญิง	46	44.66	57	55.34
รวม	82	41.00	118	59.00

ตารางที่ 18 จำแนกตามอายุ

อายุ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
20-30 ปี	31	42.47	42	57.53
31-40 ปี	30	41.67	42	58.33
มากกว่า 40 ปี	21	38.18	34	61.82
รวม	82	41.00	118	59.00

ตารางที่ 19 จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
โสด	46	46.00	54	54.00
สมรส	36	36.00	64	64.00
รวม	82	41.00	118	59.00

ตารางที่ 20 จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
นักกฎหมาย	41	41.00	59	59.00
ไม่ใช่ นักกฎหมาย	41	41.00	59	59.00
รวม	82	41.00	118	59.00

3.4 การตั้งครรภ์แทนโดยใช้น้ำอสุจิของชายอื่นและไข่ของหญิงอื่นผสมกันแล้วนำไปใส่ในมดลูกของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.00) เห็นว่าการตั้งครรภ์แทนโดยใช้น้ำอสุจิของชายอื่นและไข่ของหญิงอื่นผสมกันแล้วนำไปใส่ในมดลูกของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทนไม่ขัดต่อศีลธรรม แต่ร้อยละ 48.00 เห็นว่าขัดต่อ

ศีลธรรม ปรากฏผลดังตารางที่จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 21 จำแนกตามเพศ

เพศ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
ชาย	44	45.36	53	54.64
หญิง	52	50.49	51	49.51
รวม	96	48.00	104	52.00

ตารางที่ 22 จำแนกตามอายุ

อายุ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
20-30 ปี	39	53.42	34	46.58
31-40 ปี	35	48.61	37	51.39
มากกว่า 40 ปี	22	40.00	33	60.00
รวม	96	48.00	104	52.00

ตารางที่ 23 จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
โสด	55	55.00	45	45.00
สมรส	41	41.00	59	59.00
รวม	96	48.00	104	52.00

ตารางที่ 24 จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ	ไม่ขัดต่อศีลธรรม	ร้อยละ
นักกฎหมาย	47	47.00	53	53.00
ไม่ใช่ใ้้นักกฎหมาย	49	49.00	51	51.00
รวม	96	48.00	104	52.00

จากหัวข้อที่ 3.1-3.4 เห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าการตั้งครรภ์แทนไม่ขัดต่อศีลธรรม ไม่ว่าจะเป็นการตั้งครรภ์แทนในรูปแบบใด แต่มีข้อสังเกตว่าเมื่อข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไป ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามก็เปลี่ยนแปลงตาม กล่าวคือ ถ้าเป็นกรณีการตั้งครรภ์แทนที่ใช้เชื้อสุจิและไข่ของคู่สมรสที่ขอให้ตั้งครรภ์แทน ร้อยละของคำตอบที่ว่าไม่ขัดต่อศีลธรรมจะมีมากกว่าการตั้งครรภ์แทนที่ใช้เชื้อสุจิหรือไข่ของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และยัง

ถ้าเป็นการตั้งครรภ์แทนที่ใช้เชื้อสุมิและไข่ของผู้บริจาค ร้อยละของคำตอบที่ว่าไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีจะลดลงจนเกือบเท่ากับร้อยละของคำตอบที่ว่าขัดต่อศีลธรรม แสดงว่าคนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อย่างน้อยคู่สมรสที่ขอให้ตั้งครรภ์ควรที่จะมีความเกี่ยวพันทางพันธุกรรมกับเด็กบ้าง เพราะหากคู่สมรสนั้นไม่มีความเกี่ยวพันทางพันธุกรรมกับเด็กเลย ก็สมควรที่จะใช้วิธีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมดีกว่า เพราะถือว่าเป็นการช่วยเหลือสังคมประการหนึ่ง

4. รูปแบบการตั้งครรภ์แทนที่เหมาะสมกับประเทศไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64.77) เห็นว่าการตั้งครรภ์แทนที่เหมาะสมกับประเทศไทยมากที่สุดคือ การตั้งครรภ์แทนโดยใช้น้ำอสุจิของสามีและไข่ของภริยาผสมกันแล้วนำไปใส่ในมดลูกของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน รองลงมาคือ การตั้งครรภ์แทนโดยใช้น้ำอสุจิของสามีและไข่ของหญิงอื่นผสมกันแล้วนำไปใส่ในมดลูกของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน (ร้อยละ 13.52) การตั้งครรภ์แทนโดยใช้น้ำอสุจิของชายอื่นและไข่ของภริยาผสมกันแล้วนำไปใส่ในมดลูกของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน (ร้อยละ 12.10) และการตั้งครรภ์แทนโดยใช้น้ำอสุจิของชายอื่นและไข่ของหญิงอื่นผสมกันแล้วนำไปใส่ในมดลูกของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน (ร้อยละ 5.34) ตามลำดับ แต่ร้อยละ 4.27 เห็นว่าไม่มีรูปแบบใดเลยที่เหมาะสมกับประเทศไทย ปรากฏผลดังตารางที่จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 25 จำแนกตามเพศ (คิดเป็นร้อยละ)

เพศ	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4	ไม่มี
ชาย	60.14	14.68	13.29	7.69	4.20
หญิง	69.56	12.32	10.87	2.90	4.35
รวม	64.77	13.52	12.10	5.34	4.27

ตารางที่ 26 จำแนกตามอายุ (คิดเป็นร้อยละ)

อายุ	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4	ไม่มี
20-30 ปี	68.00	13.00	11.00	4.00	4.00
31-40 ปี	63.64	13.13	13.13	4.04	6.06
มากกว่า 40 ปี	62.20	14.63	12.19	8.54	2.44
รวม	64.77	13.52	12.10	5.34	4.27

ตารางที่ 27 จำแนกตามสถานภาพสมรส (คิดเป็นร้อยละ)

สถานภาพ	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4	ไม่มี
โสด	64.71	13.23	12.50	3.68	5.88
สมรส	64.83	13.79	11.72	6.90	2.76
รวม	64.77	13.52	12.10	5.34	4.27

ตารางที่ 28 จำแนกตามอาชีพ (คิดเป็นร้อยละ)

อาชีพ	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4	ไม่มี
นักกฎหมาย	64.83	13.79	11.72	6.90	2.76
ไม่ใช่ นักกฎหมาย	64.71	13.23	12.50	3.68	5.88
รวม	64.77	13.52	12.10	5.34	4.27

จากตารางที่ 25-28 จะเห็นได้ว่าคำตอบที่ได้รับสอดคล้องกับหัวข้อที่ 3.1-3.4 ที่ได้กล่าวมาแล้ว

5. การยอมรับหากบุคคลใกล้ชิดจะรับตั้งครุฑแทนผู้อื่น

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.00) ยอมรับได้หาก

บุคคลใกล้ชิดจะรับตั้งครรภ์แทนผู้อื่น ร้อยละ 28.00 ขอมรับไม่ได้ และร้อยละ 11.00 เห็นว่าแล้วแต่เหตุการณ์ ปรากฏผลดังตารางที่จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 29 จำแนกตามเพศ (คิดเป็นร้อยละ)

เพศ	ยอมรับได้	ยอมรับไม่ได้	แล้วแต่เหตุการณ์
ชาย	57.74	30.93	11.34
หญิง	64.08	25.24	10.68
รวม	61.00	28.00	11.00

ตารางที่ 30 จำแนกตามอายุ (คิดเป็นร้อยละ)

อายุ	ยอมรับได้	ยอมรับไม่ได้	แล้วแต่เหตุการณ์
20-30 ปี	56.16	31.94	12.50
31-40 ปี	65.28	26.03	8.22
มากกว่า 40 ปี	61.82	25.45	12.73
รวม	61.00	28.00	11.00

ตารางที่ 31 จำนวนตามสถานภาพสมรส (คิดเป็นร้อยละ)

สถานภาพ	ยอมรับได้	ยอมรับไม่ได้	แล้วแต่เหตุการณ์
โสด	58.00	27.00	15.00
สมรส	64.00	29.00	7.00
รวม	61.00	28.00	11.00

ตารางที่ 32 จำนวนตามอาชีพ (คิดเป็นร้อยละ)

อาชีพ	ยอมรับได้	ยอมรับไม่ได้	แล้วแต่เหตุการณ์
นักกฎหมาย	58.00	29.00	13.00
ไม่ใช่ นักกฎหมาย	64.00	27.00	9.00
รวม	61.00	28.00	11.00

จะเห็นได้ว่าการยอมรับการตั้งครรภ์แทนจะเปลี่ยนแปลงไปเมื่อบุคคลที่รับตั้งครรภ์แทนเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้ตอบแบบสอบถาม กล่าวคือ ในกรณีที่ผู้รับตั้งครรภ์แทนเป็นบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละของการยอมรับการตั้งครรภ์แทน คือ 86.50 (โปรดดูหัวข้อที่ 2.1-2.4 หน้า 24-27) แต่ถ้าเป็นกรณีที่ผู้รับตั้งครรภ์แทนเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละของการยอมรับการตั้งครรภ์แทนจะลดลง คือ 61.00 ผู้เขียนเข้าใจว่า

สาเหตุที่ร้อยละของการยอมรับการตั้งครรภ์แทนในกรณีที่ได้รับตั้งครรภ์แทนเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้ตอบแบบสอบถามลดลง เพราะเมื่อเป็นเรื่องใกล้ตัวคนจะเริ่มคิดหนักขึ้น คือ ถ้าเป็นคนอื่นทำคงไม่เป็นไร แต่ถ้าเป็นคนใกล้ชิดทำคงยอมรับไม่ได้

6. บุคคลที่เหมาะสมในการขอให้ผู้อื่นตั้งครรภ์แทน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.85) เห็นว่าคู่สมรสที่มีบุตรยากเป็นบุคคลที่เหมาะสมในการขอให้ผู้อื่นตั้งครรภ์แทน รองลงมาคือ หญิงโสด (ร้อยละ 11.87) และชายโสด (ร้อยละ 7.20) ตามลำดับ ส่วนร้อยละ 4.66 เห็นว่าไม่มีบุคคลใดเหมาะสม และร้อยละ 0.42 ไม่ตอบ ปรากฏผลดังตารางที่จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 33 จำแนกตามเพศ (คิดเป็นร้อยละ)

เพศ	คู่สมรสที่มีบุตรยาก	หญิงโสด	ชายโสด	ไม่มี	ไม่ตอบ
ชาย	71.43	14.29	9.24	4.20	0.84
หญิง	80.34	9.40	5.13	5.13	-
รวม	75.85	11.87	7.20	4.66	0.42

ตารางที่ 34 จำนวนตามอายุ (คิดเป็นร้อยละ)

อายุ	คู่สมรสที่มีบุตรยาก	หญิงโสด	ชายโสด	ไม่มี	ไม่ตอบ
20-30 ปี	76.40	12.36	5.62	4.50	1.12
31-40 ปี	79.75	10.13	5.06	5.06	-
มากกว่า 40 ปี	70.59	13.24	11.76	4.41	-
รวม	75.85	11.87	7.20	4.66	0.42

ตารางที่ 35 จำนวนตามสถานภาพสมรส (คิดเป็นร้อยละ)

สถานภาพ	คู่สมรสที่มีบุตรยาก	หญิงโสด	ชายโสด	ไม่มี	ไม่ตอบ
โสด	75.00	11.67	7.50	5.83	-
สมรส	76.72	12.07	6.90	3.45	0.86
รวม	75.85	11.87	7.20	4.66	0.42

ตารางที่ 36 จำแนกตามอาชีพ (คิดเป็นร้อยละ)

อาชีพ	คู่สมรสที่มีบุตรยาก	หญิงโสด	ชายโสด	ไม่มี	ไม่ตอบ
นักกฎหมาย	78.07	9.65	6.14	5.26	0.88
ไม่ใช่ นักกฎหมาย	73.77	13.93	8.20	4.10	-
รวม	75.85	11.87	7.20	4.66	0.42

7. บุคคลที่เหมาะสมในการตั้งครรภ์แทนผู้อื่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.64) เห็นว่าหญิงที่เป็นญาติกับผู้ที่ขอให้ตั้งครรภ์แทนเป็นบุคคลที่เหมาะสมในการตั้งครรภ์แทน รองลงมา คือ หญิงมีสามี (ร้อยละ 16.86) หญิงโสด (ร้อยละ 16.47) และหญิงที่มิใช่ญาติ (ร้อยละ 9.58) ตามลำดับ ส่วนร้อยละ 3.45 เห็นว่าไม่มีบุคคลใดเหมาะสม ปรากฏผลดังตารางที่จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 37 จำแนกตามเพศ (คิดเป็นร้อยละ)

เพศ	หญิงโสด	หญิงมีสามี	หญิงที่เป็นญาติ	หญิงที่มิใช่ญาติ	ไม่มี
ชาย	19.70	12.88	53.03	11.36	3.03
หญิง	13.18	20.93	54.26	7.75	3.88
รวม	16.47	16.86	53.64	9.58	3.45

ตารางที่ 38 จำนวนตามอายุ (คิดเป็นร้อยละ)

อายุ	หญิงโสด	หญิงมีสามี	หญิงที่เป็นญาติ	หญิงที่มีโชญาติ	ไม่มี
20-30 ปี	22.55	12.75	49.02	12.74	2.94
31-40 ปี	11.11	18.89	57.78	7.78	4.44
มากกว่า 40 ปี	12.66	17.72	60.76	6.33	2.53
รวม	16.47	16.86	53.64	9.58	3.45

ตารางที่ 39 จำนวนตามสถานภาพสมรส (คิดเป็นร้อยละ)

สถานภาพ	หญิงโสด	หญิงมีสามี	หญิงที่เป็นญาติ	หญิงที่มีโชญาติ	ไม่มี
โสด	18.67	12.00	54.67	10.66	4.00
สมรส	13.51	23.43	52.25	8.11	2.70
รวม	16.47	16.86	53.64	9.58	3.45

ตารางที่ 40 จำแนกตามอาชีพ (คิดเป็นร้อยละ)

อาชีพ	หญิงโสด	หญิงมีสามี	หญิงที่เป็นญาติ	หญิงที่มีโชญาติ	ไม่มี
นักกฎหมาย	16.80	17.60	56.00	9.60	-
มิใช่ นักกฎหมาย	16.17	16.18	51.47	9.56	6.62
รวม	16.47	16.86	53.64	9.58	3.45

8. ควรมีกฎหมายเกี่ยวกับการตั้งครรภ์แทนโดยเฉพาะ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.50) เห็นว่าควรมีกฎหมายเกี่ยวกับการตั้งครรภ์แทนโดยเฉพาะ แต่ร้อยละ 12.50 เห็นว่าไม่ควรมีปรากฏผลดังตารางที่จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 41 จำแนกตามเพศ

เพศ	ควรมี	ร้อยละ	ไม่ควรมี	ร้อยละ
ชาย	83	85.77	14	14.43
หญิง	92	89.32	11	10.68
รวม	175	87.50	25	12.50

ตารางที่ 42 จำนวนตามอายุ

อายุ	ควรมี	ร้อยละ	ไม่ควรมี	ร้อยละ
20-30 ปี	66	90.41	7	9.59
31-40 ปี	64	88.89	8	11.11
มากกว่า 40 ปี	45	81.82	10	18.18
รวม	175	87.50	25	12.50

ตารางที่ 43 จำนวนตามสถานภาพสมรส

สถานภาพ	ควรมี	ร้อยละ	ไม่ควรมี	ร้อยละ
โสด	87	87.00	13	13.00
สมรส	88	88.00	12	12.00
รวม	175	87.50	25	12.50

ตารางที่ 44 จำนวนตามอาชีพ

อาชีพ	ควรมี	ร้อยละ	ไม่ควรมี	ร้อยละ
นักกฎหมาย	83	83.00	17	17.00
ไม่ใช่นักกฎหมาย	92	92.00	8	8.00
รวม	175	87.50	25	12.50

9. ลักษณะของกฎหมายเกี่ยวกับการตั้งครรภ์แทน

จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบว่าควรมีกฎหมายเกี่ยวกับการตั้งครรภ์แทนโดยเฉพาะ จำนวนทั้งสิ้น 175 คน ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

เนื้อหาที่กฎหมายควรมี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ห้ามมีการตั้งครรภ์แทนทุกกรณี	6	3.43
ให้มีการตั้งครรภ์แทนได้ แต่อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย เช่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	169	96.57
ห้ามทำในลักษณะธุรกิจการค้า	88	14.10
มีการควบคุมการกระทำของแพทย์ที่เกี่ยวข้อง	93	14.90
ต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อน	51	8.17
ต้องอยู่ในความควบคุมดูแลของแพทย์	108	17.31
ควรมีจิตแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ นักกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้อง	74	11.86
กำหนดคุณสมบัติของผู้รับตั้งครรภ์และผู้ขอให้ตั้งครรภ์	113	18.11
สัญญาต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร	97	15.54

นอกจากนี้จากการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณชนเกี่ยวกับเทคโนโลยีการเจริญพันธุ์กับสังคมไทย เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2538 ที่ประชุมมีความเห็นดังต่อไปนี้ ^{๒๒}

1. ควรให้มีการตั้งครรภ์แทนได้ แต่ควรกระทำโดยใช้เซลล์สืบพันธุ์ (ไข่และอสุจิ) ที่เกิดจากการผสมของคู่สมรส แล้วนำไปฝากไว้ในครรภ์ของบุคคลที่สาม ถ้านำไข่หรืออสุจิอย่างใดอย่างหนึ่งจากบุคคลอื่นที่มีไข่คู่สมรส แล้วนำไปฝากในครรภ์บุคคลที่สาม ความเห็นยังแตกแยกเป็น 2 ฝ่าย คือ มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ถ้าเป็นกรณีนำไข่ของผู้บริจาคมาผสมกับอสุจิของสามี มีการยอมรับได้ค่อนข้างมาก แต่ถ้านำไข่ของภริยาไปผสมกับอสุจิของบุคคลอื่นข้อโต้แย้งจะมากขึ้น นอกจากนี้ในการให้ความเห็นเกี่ยวกับผู้ตั้งครรภ์ มีการพิจารณาว่าผู้บริจาคไข่จะเป็นผู้ตั้งครรภ์ด้วยได้หรือไม่ ที่ประชุมมีความเห็น 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าถ้าใช้ไข่ของหญิงที่ตั้งครรภ์แทน ความผูกพันและการสืบเชื้อสายในเด็กจะมีปัญหาที่ยุ่งยาก แต่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า ถึงแม้จะไม่ใช้ไข่ของหญิงผู้ตั้งครรภ์แทน ความผูกพันกับเด็กต้องมีอยู่แล้ว เพราะเขาต้องอุ้มท้องอยู่ถึง 9 เดือน ฉะนั้นการจะใช้ไข่ของเขาหรือของคนอื่นก็มีความรู้สึกไม่แตกต่างกัน

2. ควรให้มีการจ่ายค่าตอบแทนในการตั้งครรภ์หรือไม่ ประเด็นนี้ยังไม่ยุติ เนื่องจากส่วนหนึ่งเห็นว่าไม่ควรให้มีการกระทำ เพราะจะกระทบต่อศีลธรรมในสังคม แต่อีกส่วนหนึ่งเห็นว่าน่าจะกระทำได้ แม้ต่อไปถ้ามีการขยายเป็นธุรกิจจัดหาหญิงมาเพื่อรับจ้างตั้งครรภ์ก็ตาม ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาใหญ่ที่ประชุมเห็นว่าอาจจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของสังคมในวงกว้างต่อไป

^{๒๒} แพทยสภาและราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย, การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณชนเกี่ยวกับเทคโนโลยีการเจริญพันธุ์กับสังคมไทย, พิมพ์ครั้งที่ 1 (ม.ป.ท., 2539), หน้า 14-15.

3. ในส่วนของผู้รับตั้งครรภ์แทนควรมีความเกี่ยวข้องกับคู่สมรสหรือไม่ เช่น เป็นเครือญาติกันหรือควรเป็นบุคคลอื่น ที่ประชุมส่วนใหญ่ยังโต้แย้งกันค่อนข้างมาก เนื่องจากจะมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกันไป ถ้าผู้รับตั้งครรภ์แทนเป็นเครือญาติข้อเสียคือ อาจไม่สามารถปิดความลับได้ ซึ่งการที่ไม่เป็นความลับ อาจจะมีผลกระทบต่อจิตใจของเด็กได้ หรือถ้าผู้รับตั้งครรภ์แทนเป็นบุคคลอื่น การรักษาความลับอาจจะดีกว่าเมื่อคลอดแล้วคู่สมรสสามารถรับเด็กไปได้เลย แต่ถ้าเด็กเกิดได้รับรู้ข้อมูลภายหลังเมื่ออายุมากอาจกลายเป็นปัญหาใหญ่ได้เช่นกัน

4. ปัจจุบันการตั้งครรภ์แทนยังไม่มีกฎหมายรับรอง จึงไม่มีการเห็นยินยอมการกระทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งที่ประชุมเห็นว่า ควรให้มีการเห็นการยินยอมการกระทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อหาคนรับผิดชอบ หากมีข้อผิดพลาดต่าง ๆ ขึ้น และเพื่อคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของเด็กที่จะเกิดมา

5. เพื่อเป็นการกำกับตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการเจริญพันธุ์ ควรจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางให้ผู้ดำเนินการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีการเจริญพันธุ์มาขึ้นทะเบียนไว้ เพื่อว่าถ้าเกิดปัญหาพิพาทต่าง ๆ ขึ้นหน่วยงานนี้จะได้เข้าไปแก้ไขได้

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่า การตั้งครรภ์แทนส่งผลกระทบต่อปัญหาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม และสังคม อย่างไรก็ตามคนส่วนมากก็สามารถยอมรับการตั้งครรภ์แทนได้ และเห็นว่าควรที่จะมีกฎหมายบัญญัติรับรองการตั้งครรภ์แทนโดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อควบคุมการตั้งครรภ์แทนให้อยู่ในกรอบของความเหมาะสมและไม่สร้างปัญหาให้กับสังคม เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายใดที่กล่าวถึงการตั้งครรภ์แทนโดยเฉพาะ จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้นมาว่ากฎหมายที่มีอยู่ปัจจุบันจะสามารถนำมาปรับใช้กับการตั้งครรภ์แทนได้หรือไม่ เพียงใด ซึ่งผู้เขียนจะได้วิเคราะห์ในบทต่อไป